

ГРАФІЧНІ ТЕХНІКИ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>023 Образотворче мистецтво, ,декоративне мистецтво,</i>
Освітня програма	<i>Образотворче мистецтво FINE ARTS</i>
Статус дисципліни	<i>Основна</i>
Форма навчання	<i>очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кредити ЄКТС/ 60 год.</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Екзамен</i>
Розклад занять	<i>Лабораторні заняття</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лабораторні: викладач, Гулевич Сергій Олександрович hulievych@gmail.com</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «Графічні техніки» у четвертому семестрі орієнтована на поглиблення практичних знань, умінь і навичок з графічних технік глибокого друку. Студенти протягом семестру відточують здобуті знання протягом попереднього семестру. Вивчають техніку травленого штриха як засобу для зображення портрету, пейзажу та творчої (станкової роботи). Вдосконалюють процес друку зображення з форми на офортному верстаті. В основі вдосконалення навичків у техніці офорта, закладено творчий контекст студента. Він проявляється та викарбовується під час виконання лабораторних завдань. В зазначеному семестрі, студенти, виконують автопортрет, пейзаж та авторську (творчу роботу) тим самим поглиблюють власні навички та вміння.

Мета опанування дисципліни – формування теоретичних та практичних навичок про техніку офорту. Вдосконалення техніки «травленого штриха», а також дослідження техніки офорту в контексті зображення портрету, пейзажу та творчої роботи.

Предметом навчальної дисципліни є техніка офорта.

Компетентності: здатність орієнтуватися, розрізняти та розуміти в техніки офорту; розвинути художній світогляд; сформувати високий рівень практичних умінь та навичок.

Програмні результати навчання:

- знання друкованої техніки глибокого типу друку в контексті історії мистецтва;
- вміння самостійно аналізувати графічні твори мистецтва з позиції їх технічного виконання;

- вміння самостійно аналізувати, зіставляти, виявляти стилістичні особливості «травленого штриха»;
- знання зразків світового та українського графічного мистецтва;
- вміння шукати, обробляти та аналізувати інформації з різних візуальних та літературних джерел;
- знання основних понять, термінів і значень в сфері графічного мистецтва.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна викладається в 1-му та 2-му семестрі 2-го курсу навчання, освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Для опанування дисципліни потрібні мати знання з «Рисунку і перспективи» та «Композиції». Курс не залежить від навчальних дисциплін в структурно-логічній схемі освітньої програми.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Історія техніки офорту.

Розділ 2. Метологія створення гравюри на металі.

Розділ 2. Техніка «травленого штриха»;

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Білецький П. О. Мова образотворчих мистецтв. Київ : Радянська школа, 1973. 127 с..
2. Богомольний Н., Чебикін А. Техніка офорта. Київ : Вища школа, 1978. 110 с.
3. Лагутенко О. Українська графіка першої третини ХХ століття. Київ : Граніт-Т, 2006. 240 с.
4. Coker Peter. Etching techniques. London : Batsford (1976) <https://archive.org/details/etchingtechnique0000coke/page/n1/mode/2up>
5. Hamerton. Etching & etchers. London: Macmillan (1876) <https://archive.org/details/etchingetchers1876hame/page/4/mode/2up?view=theater>
6. Hind, A.. A History of Engraving and Etching ([edition unavailable]). Dover Publications. (2011) <https://archive.org/details/in.gov.ignca.4406/page/n15/mode/2up?view=theater>
7. Lumsden E.S. The art of etching. New York : Dover Publications (1962) <https://archive.org/details/artofetching00lums/page/10/mode/2up>
8. Klatser R. Etching techniques. Amsterdam : Van Dobbenburgh (1985) <https://archive.org/details/etchingtechnique00rkla/page/n99/mode/2up>

Додаткова література

1. Арт-паралелі:каталог/упоряд.:І.Нестеров,М.Ващенко.Київ,2019.64с.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лабораторні заняття

Лабораторні заняття мають на меті сприяти засвоєнню і закріпленню змісту дисципліни; сформувати у студентів вміння працювати з технікою гравюри на металі та розвинути навички у створенні графічних творів. Аналізувати твори світового та українського мистецтва, виявляти їх технічні особливості. Теми лабораторних занять надано в «Додатку А» до силабусу.

№ з/п	Назва теми лабораторного заняття (посилання на інформаційні джерела)
1	Розділ 1. Офорт як засіб відтворення автопортрету; Літературні джерела: [1, 2, 3, 4]
2	Розділ 2. Багатоплановий пейзаж в техніці «травленого штриха»; Літературні джерела: [4, 5, 6]
3	Розділ 3. Творча робота на вільну тему в техніці офорту; Літературні джерела: [6, 7, 8]
5	Екзамен На екзамені проводиться творчий перегляд робіт виконаних протягом семестру. Якщо студент виконав усі роботи, то його стартовий бал дорівнює 60 балів. Якщо студент протягом семестру набрав менше 40 балів, то допуску до екзамену немає. За результатом перегляду студент може набрати максимум 40 балів які залежать від кількості та якості виконаних робіт.

6. Самостійна робота студента

№з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин СРС
1	Відвідування художніх виставок	1
2	Участь у виставках/конкурсах/фестивалях у секції графіки	1
3	Підготовка до лабораторних занять	18
4	Підготовка до заліку	4

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Опрацьовуючи навчальний матеріал навчальної дисципліни «Графічні техніки», студенти на лабораторних заняттях під керівництвом викладача створюють власні твори в техніці офорту «травлений штрих».

Завдання та матеріали для проведення творчих завдань оголошуються викладачем під час лабораторного заняття. Спецефічні, лабораторні умови та матеріали унеможливають створювати цей вид гравюри у домашніх умовах та потребує постійного контролю з боку викладача.

Відвідуваність і виконання завдань

Для студентів, які бажають повноцінно засвоїти програму курсу й отримати відмінні результати навчання, необхідні 100% відвідування лабораторних занять. Пропущені лабораторні заняття відпрацювати неможливо з точки зору витрати часу на виконання однієї роботи у техніці. Дедлайн підготовки та виконання завдань — передостаннє лабораторне заняття в семестрі.

Політика університету:

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: робота на лабораторних заняттях у формі творчих робіт та доповідей з використанням презентацій, наочних або ілюстративних матеріалів з проблемних питань теми або для обговорення дискусійних положень.

Календарний контроль: творчий перегляд, як контроль етапу виконання творчої роботи, проводиться двічі на семестр.

Семестровий контроль: екзамен.

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг студента з навчальної дисципліни складається з балів, що він отримує за:

- роботи виконані на лабораторних заняттях;

Робота студента:

- наявність всіх лабораторних завдань визначає 60% його рейтингу з дисципліни;
- Екзамен визначає 40% його рейтингу з дисципліни.

Студент отримає найвищий рейтинг, якщо він:

- бере активну участь у роботі на лабораторних заняттях;
- володіє знанням послідовності роботи у техніці «травлений штрих»;
- вільно володіє стилістичними та виражальними особливостями техніки;

Пропущені заняття, неякісні художні роботи, неясність або невпевненість у відповідях на питання викладача можуть впливати на зниження рейтингу студента.

Очікується, що творчі роботи на лабораторні заняття студент готує самостійно.

Викладач оцінює роботу студента на кожному лабораторному занятті. Рейтинг студента відображається в особистому кабінеті електронного кампусу.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

- 1) Робота на лабораторних заняттях передбачає виконання трьох лабораторних (творчих робіт) та підготовку трьох повідомлень (презентацій, дискусій тощо). За однією темою студент може набрати 20 балів:

якісна, професійна художня робота у техніці «травленого штриха» (за темою лабораторного заняття), вільне володіння технологічною картою, знання і орієнтування у творах світової та української графічної школи; наявність презентації, організація дискусії, підготовка та оголошення наочних та теоретичних матеріалів які розкривають тему.	20
художня робота, що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначними уточненнями;	15
наявність презентації, організація дискусії, підготовка та оголошення наочних та теоретичних матеріалів які розкривають тему.	5

Календарний контроль:

Календарний контроль проводиться двічі на семестр. Метою проведення календарного контролю є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами.

Умови отримання позитивного календарного контролю	Перший календарний контроль (тиждень 8)	Другий календарний контроль (тиждень 14)
Поточний рейтинг	≥ 20 балів	≥ 40 балів

Умови допуску до семестрового контролю: семестровий рейтинг не менше 40 балів.

Семестровий контроль:

Студенти, які виконали всі умови допуску до екзамену та мають рейтингову оцінку 60 балів. Під час заліку проводиться творчий перегляд, а також перевіряється володіння студентом теоретичних знань за темою. Студенти які виконали всі завдання на достатньо високому рівні отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань. Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру, переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею.

Якщо сума балів менша за 40 та виконані умови допуску, студент має продемонструвати наявність трьох творчих робіт та вільне володіння технологічною картою процесів. За підсумком виставляється рейтингова оцінка.

Заліковий перегляд оцінюється у 40 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100–95	Відмінно
94–85	Дуже добре
84–75	Добре
74–65	Задовільно
64–60	Достатньо
Менше, ніж 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

За наявності у студента документів, які підтверджують його участь у тематичних графічних виставках (міських, міжміських, всеукраїнських тощо) можуть зараховуватись за відповідною тематикою та відповідними балами.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено викладачем, Гулевичем Сергієм

Ухвалено кафедрою графіки (протокол № 13 від 20 червня 2024)

Погоджено Методичною комісією Науково-навчального Видавничо-поліграфічного інституту (протокол №5 від 24.06.2024).

Додаток А

Теми лабораторних занять

Лабораторне заняття 1. Офорт як засіб відтворення автопортрету.

Практичне завдання: автопортрет в техніці «травлений штрих». (15 балів)

Теоретично-практичне завдання: (5 балів)

Теми для підготовки додаткових матеріалів:

Мистецтво автопортрету в Україні та світі;

Автопортрет в техніці офорту;

Рембрандт — майстер психологічного портрету;

Мистецький аналіз автопортрету в техніці «травленого штриха» відомих майстрів(на вибір студента).

Лабораторне заняття 2. Багатоплановий пейзаж в техніці «травленого штриха».

Практичне завдання: багатоплановий пейзаж в техніці «травлений штрих». (15 балів)

Теоретично-практичне завдання: (5 балів)

Теми для підготовки додаткових матеріалів:

Мистецтво пейзажу в Україні та світі;

Урбаністичний пейзаж в техніці офорту;
Природний пейзаж в техніці офорту;
Мистецький аналіз пейзажу в техніці «тарвленого штриха» відомих майстрів(на вибір студента).

Лабораторне заняття 3. Творча робота на вільну тему в техніці офорту.

Практичне завдання: творча, станкова (ілюстративна) робота на вільну тему. (15 балів)

Теоретично-практичне завдання: (5 балів)

Теми для підготовки додаткових матеріалів:

Станковий офорт в Україні та світі;

Мистецтво Exlibris;

Мистецький аналіз гравюри в техніці «тарвленого штриха» відомих майстрів(на вибір студента);

Стан та особливості сучасного офорту в Україні та світі.